

Moucan

Aiguafreda 15 Setembre 1940

Most estimat amic Lluís Llop:

Estic contentíssim de la seva magnífica carta en la qual tant vostè hi és viuvent. L'amic cordial, l'escriptor acurat, l'home observador, el bon company de les coses lúides, el català admirador de les nostres terres i de les nostres unitatges, l'antidemocrate convençut i escarmentat i, finalment, l'artista bondados i generós que sab retrar còctil a la bona amistat i no es cansa en els seus elapsos. Camfaij sempre amb les seves cartes, tan plenes de senty i d'afectonades, aquesta l'hem llegida col·lectivament i l'hem comentada amb tots els de casa. Francís, bon amic meu, per tot. Per l'interès que sempre es ben pells meues coses i per la manera com parla del meu pobre llibre. Les seves paraules tan bones i fervoroses m'han arribat al cor! Quin plaer d'unes cambres per

- mes com vostè! Compres i estimat per, per a
comprendre, cal avanç estimar i és aquesta es-
timació el que per mi mes val. Deu li pagui!

Jo he continuat llegint el seu diccionari de la
llengua. Com mes acentu en ell mes m'agrada.
N'heu l'autèntica joia feïda! L'heu ordre, l'heu
mètode de treball! És abundós d'observacions
precises i de judicis crítics admirables. És una
obra sencillament insuperable, sense parió, defi-
nitiva per la glòria d'un home o vostè, per
tant i tant conceptes, ho he tingut ja sobradament
firmada aquesta glòria. Novament la meua
entusiasmava i encara en parlaré quan en
veig.

Estic rematant l'estiu. Demà parat, diuen-
-dos, si Déu ho vol, retornem a Barcelona tota
la colla. Amb Joan ane a casa; en Jorip ja ha
marxat a la feina de l'Estel·la (per cert per un'en-
comana li' digui per li reservi el Palau per dia
21 de Desembre diada de Sant Jaume, a la tarda).

Pleno per demà preparem la Rita i l'estiu i tan-
-hi en transport el marit del Anna Maria per a
passar els darrers dies junts i ajudar-nos a

el feto. Crecer per si preem colla, aquí en estem,²
en plena muntanya i en ple bosc, té la ventallà
per l'un s'escampa per aei, l'altre per allà i pot
dir-se, per no més en reunim altes hores de menjat
i de dormir. Del poble no ni arriba el més pe-
tit rovell i no més sento la ploma dolça del vent
apitulant les branques dels arbres, els brucs dels
bous i els bolls i els esquellerines dels ouelles,
coses que no destorben i fan bona companyia.

Així em permet treballar. Els mals de cap
són per a passar en taula cada dia. L'estrapacho
està aquí al'ordre del dia. No manca res. Es troba
el tot però, fillets menys, i'ho fan pagar a
preu d'or i'fantes el que tens i el que no tens.
Alabat sia Déu!

He parlat uns dies a Viladran en un
compondre una escola lírica catalana "El
Canti d'auar a Betlem", la música de la
qual he lliçat enllestida aquests darrers dies
del meu viatge a Barcelona. Per cert que a
Viladran a la casa del Sr. Joan Solifuer, soci

l'Orfè Català, per aprofitar la canel·la, aconseguí
una terrible i molt sensible desgracia per mi ha
quedat enormement trastolada i atreta. La nit
anterior del dia que jo havia decidit marxar en
avisaren que es calava foc en una casa del lloc.
En tres punts se deu lliurar i dir-se, en mig
de foca, unes espantoses flames. En Francesc,
el fill gran del Dr. Folipies, que era un noi de
gran bondat, un sant, immediatament anà
a cercar uns extintors que tenien fabricats pel seu
propi poble i correu a apagar el foc no pen-
sant en cap perill que a ell pogués afectar-lo
sinó en el que començaven ariantures petites
que hi havia en aquella casa. La germana
d'aquest noi, el masover, les criades, jo, tots co-
rreuem darrera d'ell. Jo volia contenir-lo
i ell cridava però ell corria més per jo i, com
que era molt fort, no em sentia. S'enfilà a la
teulada. El masover no li deixà desmarcar es
cinc primers extintors que ja s'havien apagat
el foc que era a la xemeneia; els desparà

2
Resó de uní feliçer si' aconseguí l'idea
de fer calia baixas a baix ala cuina i' des-
parar des de allà el darrer estintor per a re-
-matar el caliu per encara cremada. Jo
tractava de convencerlo el per virtualment
el fe ja estava apagat i' el per no calia fer
els mes. Ell ni em sentia ni m'escollava.
Havia posat tota la seva anima en aque-
-lla empresa i' calia arribar fins a ca fi. Effe-
-tívament baixà a baix a la cuina dels ma-
-dors. Jo el seguia, però em feia por la
seva exaltació. Passàrem per uns corre-
-dors foscos. Jo no podia correr tan com ell
perquè no sabia on anava. Se'm tancà
una porta i' al moment sentí una seple-
-ria. Obri la porta i' veí a terra al'entrada
della cuina el cos del pobre Francesc Feli-
-xes (a. c. s.) horriblement mutilat. Havia
fet sepleria el darrer dels instintors, no sabia
perquè, i' causà la mort instantània del
el manipulava.

En aquells moments acabaven d'arribar a la
casa del pare la mare i l'avi d'en Balibier; la fema-
na i la tia ja eren allí. Vaig per tot el país huma-
nament en fan possible per a per de moment s'en-
tendria de la immensa desgràcia i per a per després
el fill, el net i la fema en aquell tràgic estat.
Vaig per una a buscar el metge de Viladran si
un colp eulistiades les diligències judicials vaig
donar ordre de per Trelladens el cadavre a
casa seva i l'embalsamin i el deixessin a reglar
tan com fos possible. Llavors, per a per, els
vaig anar dient la desgràcia i els vaig acompanyar
a casa. El pare era a Barcelona. Anar a
buscar-lo amb un auto. Arriba a parts de
cruc del mati. S'imagina quina situació
tan trista i tan terrible. Hi havia amb nosal-
tres el P. Verge i dos sacerdots més. No es pot
explicar! A les 5 del mati em vaig deixar
cansat de l'elit desament internat. No podia
més! Jo a aquest noi, per el lloc de l'elit de
l'estat de 5 anys, me l'estimava de tot cor.
Pot pensar la meua pena. La seva germana,
tan bona com ell i ell s'identificava, es portava

valentment consolant als meus pares. L'endemà
se'l fet descobrís en diari, que escrivia el noi
foliques i en llegíem uns pàgines, sensiblement
admirables i consoladores, entre elles una del
mateix dia de la desgracia. Era un noi que
avia abandonat a Déu, il·luminat per l'es-
pirit sant, santificant tots els acts de la seva
vida. Llavors presenciam tota la conversió
i santificació del seu pare, de la família del poble.
Al veient uns dies de gran commoció i de
gran edificació. No em puc estendre més
avui. Tali explicar a Barcelona perquè
penso que d'aquest noi se n'ha de parlar llarg
temps. Recordi, estimat amic, que hagi abu-
dat tan de la seva paciència però la ob-
servació d'aquest fet no em deixa tots aquests
dies. Confia que em tornarem a veure
molt aviat. Muntrestant rebia d. i la
seua bondadosa esposa els millors afectes de
tots els de casa i per vostè una forta abraça-
da del seu amic de cor

Joan Clauque

